

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Протокол № 9

«27» листопада 2022 р.

засідання вченої ради НУБіП України

Ректор С. Николаєнко

ОСВІТНЬО - НАУКОВА ПРОГРАМА

«Незаразна патологія тварин»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

зі спеціальності 211 Ветеринарна медицина

галузі знань 21 Ветеринарна медицина

Кваліфікація: доктор філософії з ветеринарної медицини

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо - наукової програми

підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за
спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина»

Проректор з науково-педагогічної

роботи та розвитку _____

С.М. Кваша

Завідувач відділу аспірантури _____

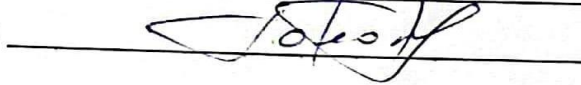
В.Л. Вакуленко

Декан факультету _____

М.І. Цвіліховський

Гарант програми _____

С.І. Голопура

ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Декан: Цвіліховський М.І., доктор ветеринарних наук, професор, академік НААН
Тел.: (044) 527 83 60
E-mail: M_Tsvilikhovsky@ukr.net
Розташування: навч. корп. № 12, кімн. 324, блок Г

Факультет ветеринарної медицини організовує і координує освітньо-науковий процес підготовки здобувачів ступеня доктора філософії за освітніми програмами у рамках спеціальності.

Спеціальність 211 «Ветеринарна медицина»

Освітньо-наукова програма «Незаразна патологія тварин»

Гарант освітньо-наукової програми – Голопура С.І., доктор ветеринарних наук, доцент, кафедра терапії і клінічної діагностики
Тел.: (044) 527 80 51
E-mail: golopura_si@nubip.edu.ua

Склад проєктної групи:

1. Грищенко В.А., д.вет.н., професор, професор кафедри біохімії і фізіології тварин імені акад. М.Ф. Гулого;
2. Духницький В.Б., д.вет.н., професор, професор кафедри фармакології, паразитології і тропічної ветеринарії;
3. Карповський В.І., д.вет.н., професор, професор кафедри біохімії і фізіології тварин імені акад. М.Ф. Гулого;
4. Малюк М.О., д.вет.н., професор, завідувач кафедри хірургії і патофізіології імені академіка І.О. Поваженка.

Унікальність ОНП: у рамках реалізації освітньо-наукової програми аспірантами використовується матеріально-технічна база міжкафедральної навчально-наукової лабораторії ветеринарно-діагностичних досліджень кафедри біохімії і фізіології тварин ім. акад. М.Ф. Гулого (відноситься до Центру колективного користування науковим обладнанням, ЦККНО), Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК Національного університету біоресурсів і природокористування (НУБіП) України, яка має міжнародну методичну акредитацію, проблемні науково-дослідні та науково-дослідні лабораторії кафедр факультету.

Підготовка здобувачів ступеня доктора філософії: галузь знань «Ветеринарна медицина»

спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» за ОНП «Незаразна патологія тварин»

Форма навчання:	– очна (денна)
	– очна (вечірня)
Ліцензійний обсяг, осіб:	XXX
Термін навчання:	4 роки
Кредити ЄКТС:	40
Мова викладання	українська

Концепція підготовки

Поєднує опанування аспірантами навчальної і наукової складової ОНП із використанням сучасної навчально-методичної та матеріально-технічної баз кафедр акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин, анатомії, гістології і патоморфології тварин ім. акад. В.Г. Касьяненка, біохімії і фізіології тварин ім. акад. М.Ф. Гулого, терапії і клінічної діагностики, фармакології, паразитології і тропічної ветеринарії, хірургії і патофізіології ім. акад. І.О. Поваженка, інших структурних підрозділів НУБіП України, а також провідних наукових лабораторій академічних установ НААН та НАН України. Комплексний підхід у формуванні інтелектуальних і висококваліфікованих фахівців супроводжується підготовкою кваліфікаційної наукової роботи, що ґрунтується на принципах доброчесності і академічної співпраці.

Практичне навчання

Зміст педагогічної практики аспіранта визначається випусковою кафедрою з урахуванням напряму дослідження та безпосередніх завдань кафедри. Практику здобувачі опановують на третьому році навчання. Базою для проходження асистентської педагогічної практики є кафедри факультету ветеринарної медицини, за якими закріплені аспіранти. Крім того, аспірант може пройти практику на інших кафедрах Університету та аналогічних кафедрах (підрозділах) інших закладів вищої освіти.

Орієнтовна тематика дисертаційних робіт (5-10 тем):

1. Біоморфологія систем та органів хребетних
2. Біоморфологія імунних утворень тварин
3. Визначення давності настання смерті за посмертними змінами в різних видів тварин.
4. Морфофункціональна характеристика незаразних захворювань в різних видів тварин.
5. Ліпідний гомеостаз у овець залежно від тонусу автономної нервової системи
6. Ліпідний гомеостаз у овець залежно від типів вищої нервової діяльності
7. Науково-експериментальне обґрунтування способу діагностики лімфому в kota свійського.
8. Профілактика метаболічних порушень у молочному скотарстві.
9. Порівняльна фармакологічна ефективність ферумовмісних лікарських засобів.
10. Розробка і впровадження у ветеринарну практику нових лікарських препаратів природного походження
11. Клініко-фармакологічне обґрунтування новітніх підходів до лікування і профілактики незаразних хвороб тварин.
12. Вивчення біологічних властивостей стовбурових клітин в процесі їх отримання, культивування і застосування у ветеринарній медицині.
13. Науково-експериментальне дослідження механізму дії компонентів донорської крові у ветеринарній медицині за патології різного генезу.
14. Вивчення впливу на організм тварин пестицидів різних груп та засобів зниження їх токсичного впливу
15. Науково-практичне обґрунтування заходів мінімізації впливу токсикантів природного походження на організм тварин.
16. Науково-практичне обґрунтування комплексу заходів лікування тварин за дерматологічних хвороб різної етіології

17. Доклінічні і клінічні дослідження нових ветеринарних лікарських препаратів різних фармакологічних груп

**Навчальний план підготовки здобувачів ступеня доктора філософії
за освітньо-науковою програмою «Незаразна патологія тварин»**

Код н/д	Назва навчальних дисциплін, педагогічна практика	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові компоненти ОНП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1.1	Філософія науки	4	Екзамен
ОК 1.2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	6	Екзамен
ОК 1.3	Педагогіка та управління закладами вищої освіти	4	Екзамен
ОК 1.4	Комп'ютерна обробка інформації	3	Екзамен
ОК 1.5	Організація проведення наукових досліджень	4	Екзамен
1.2. Цикл спеціальної (фахової) підготовки			
ОК 1.2.	Методика і етика наукових досліджень у ветеринарній медицині	5	Екзамен
ОК 1.2.	Загальна ветеринарна патологія	4	Екзамен
ПП	Педагогічна (асистентська) практика	4	Екзамен
Всього обов'язкових компонент		34	
2. Вибіркові компоненти ОНП			
ВК 2.1	Клінічна неінвазивна діагностика хвороб тварин	4	Екзамен
ВК 2.2	Інноваційна хірургія тварин	4	Екзамен
ВК 2.3	Репродуктологія у ветеринарній медицині	4	Екзамен
ВК 2.4	Методологія пізнання у клінічній ветеринарній практиці	4	Екзамен
ВК 2.5	Порівняльна фізіологія тварин	4	Екзамен
ВК 2.6	Ветеринарна біохімія	4	Екзамен
ВК 2.7	Патологія, онкологія і морфологія тварин	4	Екзамен
ВК 2.8	Лікарські засоби та отруйні речовини	4	Екзамен
ВК 2.9	Клітинні технології і трансплантологія у ветеринарній медицині	4	Екзамен
ВК 2.10	Дисципліна 1 (вільного вибору за уподобанням)*	4	Екзамен
Всього вибірковий компонент		12	
Разом за ОНП			44

Анотації дисциплін навчального плану:

1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОНП

1.1. Цикл загальної підготовки

Філософія науки. Вивчення основних тенденцій розвитку науки, критичне осмислення подій та явищ наукового життя, використання філософської рефлексії для формування власної наукової світоглядної парадигми. Формування парадигми наукового мислення, осягнення основних напрямів розвитку філософії науки як галузі філософського знання, вивчення основних тенденцій розвитку сучасної наукової парадигми, основ наукової культури, специфіки наукової діяльності вченого-дослідника.

Іноземна мова за професійним спрямуванням. Вивчення іноземної мови для успішного проведення своєї наукової діяльності, реалізації наукових намірів та участі у міжнародних проектах. Навчання академічного письма з метою ефективного висвітлення

й поширення знань щодо наукових досліджень й інновацій у фахових виданнях. Іноземна мова для усної професійної комунікації.

Педагогіка та управління закладами вищої освіти. Підготовка до розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності у закладі вищої освіти у напрямі здійснення навчально-виховної, науково-методичної та організаційної роботи. Формування спеціалізованих знань та умінь з організації освітнього процесу у закладі вищої освіти на основі використання сучасних методів, форм та технологій у системі вищої освіти, організації наукової та інноваційної діяльності.

Комп'ютерна обробка інформації. Предметом дисципліни «Комп'ютерна обробка інформації» є питання застосування сучасних інформаційних технологій для обробки різних видів інформації. Мета дисципліни полягає у забезпеченні здобувачів знаннями та уміннями збору, систематизації та аналізу інформації з використанням сучасних методів обробки даних та програмно-інструментальних засобів. Завданням дисципліни є формування у здобувачів умінь і навичок застосування комп'ютерних технологій для аналізу процесів та прийняття рішень про методи їх обробки.

Організація проведення наукових досліджень. Формування у аспірантів певної академічної компетентності відповідно до законодавства України з питань підготовки та атестації кадрів вищої кваліфікації та можливості написання кваліфікаційної роботи у вигляді дисертації. Вивчення специфіки, типології та видів академічних текстів; принципів та способів створення академічних текстів; правил побудови академічних текстів залежно від їх специфіки; основної термінологію при створенні академічних текстів; основних стилів оформлення використаних джерел при створенні академічних текстів; основ законодавство України з питань підготовки та атестації кадрів вищої кваліфікації; основних вимоги до авторів академічних текстів, які виставляються для подачі тексту в рецензовані видання.

...

1.2. Цикл спеціальної (фахової) підготовки

Методика і етика наукових досліджень у ветеринарній медицині. Метою дисципліни є ознайомлення з процесами наукового дослідження, його структурою та методами. Виробити вміння застосовувати нові методи досліджень, в основі яких знаходяться ідеї і принципи системного підходу. Навчитися проводити дослідження; інтерпретувати результати наукової діяльності.

Загальна ветеринарна патологія. Предметом дисципліни «Загальна ветеринарна патологія» є поглиблене вивчення закономірностей біохімічних, функціональних та структурних змін в клітинах, тканинах і органах в процесі виникнення, розвитку та завершення хвороби; сформувані у здобувачів уміння ефективно вирішувати завдання у розгляді сутності патологічних явищ в організмі хворої тварини, а саме: патологічних процесів, патологічних реакцій та патологічних станів.

...

2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОНП

Клінічна неінвазивна діагностика хвороб тварин. Предметом дисципліни «Клінічна неінвазивна діагностика хвороб тварин» є питання поглибленого вивчення неінвазивних клінічних, лабораторних та інструментальних методів дослідження тварин; функціонального стану окремих органів і систем з метою розроблення способів їхньої діагностики, лікування та профілактики. Метою вивчення дисципліни є формування у доктора філософії наукових знань з розвитку наукової думки у напрямку клінічних, інструментальних та лабораторних методів і методик дослідження стану здоров'я тварин різних видів і класів, дослідження різних біологічних субстратів з акцентом на неінвазивні

методи і методики. Опанування цієї дисципліни дає майбутнім дослідникам можливість розуміти призначення та застосовувати необхідне професійне обладнання, інструментарій, реактиви тощо, необхідні для проведення неінвазивних досліджень стану здоров'я тварин, різних біологічних субстратів тощо з дотриманням правил техніки безпеки.

Інноваційна хірургія тварин. Предметом дисципліни «Інноваційна хірургія тварин» є сучасні теоретичні і практичні основи відновлення хірургічними методами здоров'я тварин та втраченої або зниженої їх продуктивності. Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів професійних знань по удосконаленню діагностики, лікування та попередження виникнення хірургічних хвороб. Опанування дисципліни передбачає засвоєння концептуальних, теоретичних і методологічних основ ветеринарної хірургії за напрямками: з'ясування причин виникнення і закономірностей розвитку хірургічних хвороб у різних видів тварин; вивчення загальних та специфічних клінічних ознак хірургічних хвороб; розробка й удосконалення методів діагностики хірургічних хвороб; вивчення й розробка принципів лікування тварин з хірургічною патологією, спричиненою травмами, інфекцією, радіацією й порушеннями обміну речовин; вивчення процесів запалення, регенерації, внутрішніх умов в організмі, які гальмують або стимулюють видужання тварин; розробка ефективних та найменш травматичних методів оперативних втручань; винайдення методів комплексного лікування та профілактики хірургічних хвороб, яке включає оперативне втручання, переливання крові, інші біологічні методи стимуляції, а також організаційно-господарські заходи, що усувають причини виникнення хірургічних хвороб.

Репродуктологія у ветеринарній медицині. Ветеринарна репродуктологія галузь науки, яка вивчає перебіг фізіологічних і патологічних процесів у репродуктивних органах і молочній залозі ссавців, їх регуляцію, розробляє методи біотехнології відтворення, діагностики, прогнозування, лікування і профілактики акушерських, гінекологічних та андрологічних хвороб сільськогосподарських, домашніх, промислових і диких тварин.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів професійних знань по удосконаленню методів інтенсивного розмноження, діагностики, прогнозування, лікування та профілактики у тварин хвороб статевих органів, молочної залози і неонатальної патології з метою збереження високої плодючості, продуктивності та подовження терміну господарського використання.

Опанування цієї дисципліни дає можливість майбутнім спеціалістам застосування наукових основ біотехнології відтворення тварин, застосовувати методи дослідження функціонального стану статевих органів, молочної залози та інших систем організму тварин, розробляти теоретичні і практичні основи профілактики хвороб репродуктивної системи тварин з метою реалізації їхнього генетичного потенціалу, забезпечення максимальної продуктивності із збереженням їх здоров'я.

Методологія пізнання у клінічній ветеринарній практиці. Предметом дисципліни «Методологія пізнання у клінічній ветеринарній практиці» є вивчення та застосування різних методів і дидактичних принципів щодо методології наукового пізнання хвороб тварин у поєднанні з практикою і освітньо-науковими технологіями. Метою вивчення дисципліни є формування у доктора філософії з ветеринарної медицини логіки мислення, моделювання, методів пізнання діагностичних процесів, прогнозування ризиків виникнення, профілактики та терапії різноманітних патологій органів і систем тварин. Засвоєння цієї дисципліни здобувачами дає можливість застосувати в подальшому методи прогнозування щодо виникнення різноманітних хвороб органів і систем, а також терапії цих патологій у тварин.

Порівняльна фізіологія тварин. Порівняльна фізіологія тварин – фундаментальна біологічна навчальна дисципліна, яка вивчає процеси життєдіяльності організму тварин і його складових (клітин, субклітинних структур, тканин, органів та систем органів) у їх єдності і взаємозв'язку з оточуючим середовищем. Дисципліна узагальнює біологічні знання аспірантів, забезпечує системний підхід до вивчення життєдіяльності організму, розглядаючи його як складну цілісну й динамічну систему, що активно взаємодіє із зовнішнім середовищем. Вивчення порівняльної фізіології тварин базується на знаннях анатомії, гістології, біофізики, неорганічної та органічної хімії, біохімії, та є основою таких спеціалізовано-професійних навчальних дисциплін як клінічна діагностика, терапія, годівля, дієтологія, акушерство, розведення, гігієна сільськогосподарських тварин, штучне осіменіння, технологія виробництва продукції тваринництва та ін.

Ветеринарна біохімія формує в аспірантів необхідні теоретичні знання й практичні уміння з питань методології проведення біохімічних досліджень та комплексної оцінки біохімічних показників різного біологічного матеріалу, отриманого від хворих тварин, для визначення функціонального стану їх організму та лабораторної діагностики хвороб різних систем і органів, правильної інтерпретації одержаних результатів, а також забезпечення якості функціонування біохімічних лабораторій.

Патологія, онкологія і морфологія тварин. Мета викладання дисципліни - поглиблене вивчення будови організму тварин на макро- і мікроструктурному рівні, його життєдіяльності за хвороби, основних закономірностей виникнення, розвитку та завершення патологічних явищ в організмі тварин, які супроводжують хворобу від її виникнення і до закінчення, характеру структурних змін в окремих органах і тканинах. Завдання: Закріпити у здобувачів клінічне мислення з поглибленими знаннями структури і функції органів та систем організму та характеру їх зміни за різних видів патології для усвідомленого встановлення діагнозу і обґрунтованого лікування хворої тварини.

Лікарські засоби та отруйні речовини. Комплексна дисципліна, програмою якої передбачено вивчення лікарських засобів, що володіють високою фармакологічною активністю та мають широке застосування у практиці ветеринарної медицини. Основна увага під час вивчення лікарських засобів акцентована на взаємозв'язок між фізико-хімічними властивостями, хімічною будовою речовини та її здатністю взаємодіяти з різними біологічними компонентами клітин організму тварини, що визначається як фармакодинаміка, а також на вивчення метаболізму, розподілу, накопичення, шляхів виділення лікарських засобів з організму, що визначається як фармакокінетика. Вивчення отруйних речовин ставить за мету набуття глибоких знань у питаннях забруднення довкілля ксенобіотиками, їх впливу на живі організми і, в першу чергу, на організм домашніх, продуктивних тварин, риб, бджіл та ін., заходи профілактики та засоби лікування отруєних тварин, методи виділення отрут з об'єктів дослідження, методи їх виявлення та кількісного визначення, правила ветеринарно-санітарної експертизи продуктів тваринництва, харчових продуктів та кормів у разі виявлення отруйних речовин.

Клітинні технології і трансплантологія у ветеринарній медицині. Предметом дисципліни «Клітинні технології і трансплантологія у ветеринарній медицині» є питання поглибленого вивчення науково обґрунтованих підходів, методів і технологій, спрямованих на відновлення і керовану регенерацію пошкоджених тканин і органів організму тварин з метою відновлення їх структури і функції. Метою вивчення дисципліни є формування у доктора філософії наукових знань з розвитку наукової думки у напрямку біологічних властивостей стовбурових клітин (СК), методів їх отримання, ідентифікації, культивування, зберігання та застосування їх для відновлення структури ушкоджених патологічно змінених тканин тваринного організму; особливостей направленої диференціації СК, вивчення механізмів сумісності стовбурових клітин різної потенції з

організмом тварини-реципієнта. Опанування цієї дисципліни дає майбутнім дослідникам можливість розуміти призначення та здійснювати рутинні маніпуляції з клітинним матеріалом, а також володіти навиками проведення специфічних прийомів з культурами клітин (оцінка культури СК, спрямована диференціація клітин, отримання чистої лінії СК). Використовувати на практиці (в дослідженнях) отримані знання для оцінки характеру морфофункціональних змін в організмі ссавців з метою відновлення структури і функції патологічно змінених тканин (органів, систем) організму методами клітинних технологій.